

מתיקות השבת

יו"ר ע"י קהל רובלין בארה"ק

בראשות הגה"צ רבי מנחם ברוך יאזוע שליט"א
תלמידו של פוסק הדור בעל "שבת הלוי" וצוק"ר

◆ משיחורניו של מוריניו הגה"צ שליט"א ◆

מתיקות הכח של צבור

מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

הנותן לשכוי בינה

לכבוד מערכת הגליון הנפלא 'מתיקות השבת', ברצוני לפרסם לקוראים מעשה מתוק שארע עמי ולקחו עמו.

אני אב לתשעה ילדים כן ירבו, לפני כשלושים שנה, כל ילדי עדין היו סמוכים על שלחני, וכמו כל אבא השתדלתי למלא את כל מחסורם.

יום אחד בתקופת בין הזמנים לקחתי אותם למושב אורה, שם נכנסתי אתם ללולי תרנגולים, והילדים השתעשעו מאד לראות את הביצה שיש ליד כל תרנגלת, והפצירו בי לקנות לבית תרנגולות שמטילות ביצים.

לאחר יעוי עם אשתי תחי', החלטנו לקנות עשר תרנגולות, כך שבכל בקר יהיו לנו כעשר ביצים, ואכן כך עשינו. את התרנגולות גדלנו על גג הבית ובכל בקר הייתי עולה לגג ומוריד לבית עשר ביצים טריות, מהן אשתי הכינה חביתות טריות לילדים, והדבר הסב למשפחה עלנ רב, פאשר בנסוף הילדים היו יכולים להשתעשע עם התרנגולות בחזרתם מהתלמודי תורה.

יום אחד נגש אלי אחד השכנים וטען שהרעש של התרנגולים מפריע לו מאד, שמעתי את דבריו והבטחתי לו לטפל בזה. למעשה, לא היה פתרון אחר מאשר להוציא את התרנגולות מהגג, אבל היה קשה לי מאד לותר עליהן, לכן נסיתי דרכים אחרות.

אטמתי את כל חלונות הגג כדי שהרעש לא ישמע החוצה, אך כמובן

« המשך המעשה בעמוד ד' »

שהלמוד הוא חלק של שכל ומחשבה, ואת זה אפשר לעשות גם ביחידות, מה שאין כן התפלה שהיא חלק של רגש שבה מודים לה' ומבקשים ממנו יתברך רחמים, לכן תקנו להתפלל במנוח, כי את הרגש צריה האדם לחלק עם אחרים.

ומכאן נלמד, שפאשר אדם יושב עם חבריו, שהוא זמן שהרגש מתעורר, ונצל זאת לחלק עמהם רגשות של הודאה לה' וספוארי נסיו הגדולים והעצומים של ה' יתברך עלינו, וכמו שאמר דוד מלכנו: "אודך בקהל רב בעם עצום אהללך" וכן אמר: "ובתוף רבים אהללנו", כי ככל שנמצאים בקרבת צבור גדול יותר, כך הלב מתעורר יותר.

מתן תורה ברבים

ומאידך, פאשר אדם יושב לבדו ודבק בה', הוא אומנם יכול לזכות לאכות גדולה בעבודת ה', שהיא חשובה יותר מהפמות של המצאות בקרבת בני אדם רבים, אבל מצד שני ישנה מעלה עצומה גם בכמות, שעל כן התגלות ה' בזמן מתן תורה הייתה בכמות גדולה של כל עם ישראל, וה' לא התגלה לכל אחד ואחד מיישראל באהלו, כי הטוב ביותר היה לקיים את מעמד מתן תורה, פאשר למרגלות ההר עומדים קהל רב ועצום של אנשים נשים וטף, שמעמד גדול כזה מעורר את התמימות וההתפעלות בלב האדם, כי הרגש של האדם מתעורר יותר פאשר הוא רואה צבור גדול מאד של אנשים.

"ורצע אדניו את אנו במרצע". 'אין ששמעה על הר סיני כי לי בני ישראל עבדים, והלה וקנה אדון לעצמו, תרצע' (רש"י). יש לדייק בלשון 'אין ששמעה על הר סיני', שגראה שהתביעה קשורה בקר שדבור זה נאמר בהר סיני, ואילו לא היה נאמר בהר סיני, לא היה נתבע כל כך?

הבה נתבונן בפרשה הקודמת, פרשת מתן תורה, שבה קראנו שיתרו הגיע למדבר, ומצינו במדרש תנחומא (יתרו 1 מהדורת ביב"ר), שפאשר יתרו הגיע למדבר, הוא ראה את עם ישראל מקפים בעניי הכבוד ולא יכל להכנס אליהם, וכדי להודיע למשה שהוא הגיע, הוא שלח חץ עם אגרת שבה כתוב: "אני חתנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה", ובא החץ למשה וקרא אותה ויצא אליו.

וקשה, מדוע יתרו בקש שמשוה יצא לקראתו, בעוד שהיה יכול לבקש שיפלוסו לו דרך לעבר את ענני הכבוד כדי שיוכל להכנס, שהרי הקב"ה צוה את משה להנהיג את עם ישראל וילמדם תורה, ולא ראוי להפסיק אותו ואת העם מעסק התורה, ולהטריח אותם לצאת לקראת יתרו ולקראת אשתו ובניו?

תפלה ברגש

ויובן בהקדם באור על מה שמצינו שחז"ל (מגלה כג) תקנו להתפלל במנוח, מה שלא מצינו בענין למוד תורה, שהרי אין חיוב ללמוד במנוח, ואפילו אחד שיושב ועוסק בתורה שכינה עמו (ברכות 1), וזאת משום

פניני אגדה

• הרה"צ ר' אליהו קאהן שליט"א
משגיח דרשיבתנו •

מי ישלים לך את שנותיך?

נאמר בפרשתנו: "את מספר ימיה אמלא", מפסוק זה למדו חז"ל (סוטה יא:) שהקב"ה משלים את שנותיהם של הצדיקים משנה לשנה ומיום ליום, ובתחלת פסוק זה נאמר: "לא תהיה משפלה ועקרה בארצך", שהקב"ה מבטיח שלא תהיה לאדם אשה עקרה שאין לה ילדים ומשפלת שבניה נפטרים, ולכאורה מהו הקשר בין הבטחה זו להבטחה שה' אמלא את מספר ימינו ושנותינו.

ואולי אפשר לומר בס"ה לפי מה שאמרו חז"ל (קידושין סד:) שמי שאין לו בן וחשב קמת, ועוד אמרו חז"ל (ב"ב קטו) שהקב"ה מתמלא עקרה ובעם על מי שאינו מיניח בן ליושבו, נמצא אפוא, שעקר שלמות ימיו ושנותיו של האדם הוא, כשזוכה לילדים וזמרוש להם חנוך ושנותיה, למצוות ולמעשים טובים.

לפי זה ייבן הקשר בין שתי ההבטחות שבפסוק הנ"ל, שקדם הקב"ה מבטיח שמי שעושה את רצונו יזכה שאשתו לא תהיה עקרה שאין לה ילדים וגם שלא ישפלו חלילה את בניהם, ששלמותו של האדם היא כאשר יש לו ילדים שימשיכו את דרכו הקדושה, ומיד לאחר מכן הקב"ה מבטיח גם שישלים את ימיו ושנותיו ויזכה לאריכות ימים ושנים.

גנאי לכל המשפחה, כף כל אחד מישראל שאינו הולך בדרכי הישר, זהו גנאי לכל ישראל, ועל דרך האמור אפשר לבאר עוד, 'כל ישראל ערבים זה לזה', הינו איש כח לרבים לגרם התפעלות גדולה כשהם נמצאים יחד במעמד אחד וכל אחד ואחד שנמצא במעמד כזה הוא ערב זה לזה לגרם לכלם התפעלות.

לפי האמור יתרו, שרוצעים את אִזְנו של העבד, כי כיון ששמע "פי לי בני ישראל עבדים" על הר סיני, כאשר רבבות של בני אדם עמדו שם, ואפילו הכי לא השפע מכה ולא נעשה לו מכה רשם, זה מראה שבלבו אטום ויש לרצוץ את אִזְנו במרצע.

מדות טובות ברבים

וכשיתרו בא, הוא בקש שכלם יצאו לקראתו, כי יתרו ידע את המעלה שיש בפמות הגדולה שתצא לקראתו שכלה לעשות רשם גדול, כאשר יראו כלם שמשנה רבנו הענו מקל האדם, יוצא לכבוד את חמיו ולהפיר לו טובה.

ובפרט שלא מצינו שמשנה רבנו קבל צווי מה' לצאת לקראת יתרו, ובדאי ה' מכה ביון למשה, כשפסל רואים את חמיו הכמר הגדול, בכל זאת כלם רואים

ואלו לאבות הקדושים ולשבטים ולבניהם הקב"ה לא עשה מעמד קבלת התורה ברב עם כמעמד הר סיני, אלא ה' התגלה לכל אחד מהאבות בפני עצמו, כי לכל אחד מהאבות הקדושים היתה אכות גדולה כל כף, עד שלא היו צריכים את הפמות הגדולה של בני אדם שתשפיע עליהם ותעשה בהם רשם.

אבל לאחר כמה דורות, כאשר עם ישראל התרבו, וכבר לא היה להם את האכות הגדולה שהיתה לאבות, הם היו צריכים את מעמד הר סיני שהיה מעמד נורא הוד, בקול שופר חזק ובקולות וברקים והיה ענו ואש, והיה זה מעמד מיוחד מאד שאפילו תחית המתים נעשתה בו, כמבא במדרש (שהש"ר ג), שבשעה ששמעו ישראל בסיני "אנכי", פרחה נשמתם וה' החיה אותם, והמעמד הזה נחרט בלבו של כל יהודי עד היום הזה.

ערבות להתעוררות

ומעמד הר סיני שהיה בכמות גדולה כל כף, מלמד את היסוד שאמרו חז"ל (שבועות טז:), 'כל ישראל ערבים זה בזה', ובפשטות הפנה שכל אחד מישראל הוא ערב לשני בקיום התורה והמצוות, וכמו שאם יש אחד במשפחה שסר מדרך הישר, הוא

מתיקות מעמד הגאולה

מדוע הקב"ה לא נתן את התורה כבר לאבותינו הקדושים ולבניהם השבטים, אלא רק בהר סיני, כאשר עם ישראל נהיו לעם עצום ורב?

על כך במאמר: 'מתיקות הכח של צבור'.

הר סיני נבחר מבין כל ההרים שעליו נקבל את התורה הקדושה. ומבא במדרש (בר רסא א), שגם הר תבור והר הפרמל השתוקקו שתנתן עליהם התורה, ומצינו שזכו גם הם למעלות טובות כעין מתן תורה, שהר תבור זכה שדבורה הנביאה שהורתה לברך לאספ על הר תבור אנשים למלחמה בסיסרא - אמרה עליו שירה לה. ובהר הפרמל אליהו הנביא עשה קדוש ה' גדול, כשהוכיח לכל העם שבניאי הפעל הם שקר וה' הוא האלקים.

ולפי התרגום יונתן שאומר שגם הר הקרמון השתוקק שתנתן עליו התורה, יתכן לומר שעליו יעמד משיח צדקנו לעתיד לבא ויתקע בשופר גדול. מכיון שהוא ההר הסמוך למקום מגוריהם של אויבי ישראל, ונראה שם לעינינו היאך הקב"ה הכניע ואבד את אויבי ישראל, ויספר לנו על הנסים הרבים שגמל עמנו ה' בימות הגאולה. שהם נסים הגדולים יותר מנסי יציאת מצרים. שעל פן חדש 'ניסן' נקרא בשם זה, מלשון 'נס קטן'. כי נס יציאת מצרים שהיה בחדש ניסן. וחשב לעתיד לבוא לנס קטן לגמות הנסים שנקרה בימות הגאולה.

פניני הלכה

• הרה"ג ר' יוסף סאנדר שליט"א •

דיני קדימה בברכות (ה)

אכל פרות משבעת המינים ושתה מים, מצדד הפרי מגדים (מובא בבאר הלכה סי' רב ד"ה ברכה אחת) שיש להקדים ברכת מעין שלש לברכת בורא נפשות, כיון שפעין שלש היא ברכה חשובה. ולגבי מי שאכל פרות העץ שלש בהם גם משבעת המינים וגם משאר מינים כגון תפוחים וכיוצא"ב, פסק השו"ע (סי' רח"ט) שאינו צריך לברך בורא נפשות על שאר מינים, אלא ברכת מעין שלש פותרת אותם, כיון שגם הם בכלל פרי העץ הם.

ומי שאכל תפוחים ושתה יין, פסק השו"ע (סי', ש) שצריך לברך בורא נפשות על התפוחים שאינו בכלל פרי הגפן הם. וכתב המשנ"ב בשער הציון (סי' רס"ט ס"ק סד) שדיו זה הוא גם כאשר אכל גם מפרות האדמה של שאר מינים יחד עם יין או פרות העץ משבעת המינים. שצריך לברך בורא נפשות, כיון שאינם בכלל פרי עץ הם, ואינו יוצא ידי חובה כשומר ועל הפרות' בהתימת ברכת מעין שלש.

וכתב בזה המשנ"ב (סי' רס"ט ס"ק סד), שצריך להקדים לברך בורא נפשות ולאחר מכן לברך מעין שלש, כדי שלא יגסל לספק שניצא ידי חובה בברכת מעין שלש, ומכל מקום, גם בדיעבד שהקדים לברך מעין שלש, אינו יוצא ידי חובה ועליו לברך גם בורא נפשות, כמבאר בעשה"צ שם.

הגדולים והעצומים של קריעת ים סוף ומלחמת עמלק? אלא שכעת ראה יתרו את זיו פניו של משה רבנו המאירים בקדושה ובטהרה, ולכן אמר: "אתה ידעית", קעת אני מבין מדוע נעשו לך נסים גדולים ועצומים, של קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, הכל בזכות משה רבנו שבחר בדרך ה' על אף הקשי של המדות שנטבעות בו.

לכן אמר יתרו למשה: "ואתה תחזה", שרק משה רבנו יכול לראות בהקמת הפרצוף כראוי, כי כיון שהוא הפך את מדותיו לטובה וגיש לו עין טובה, הוא יכול לראות בעמק הפנימיות של חכמת הפרצוף את הטוב שיש לכל אחד ואחד, גם אם כלפי חוץ נדמה שהוא בעל מדות רעות.

שמחה עם חדודין

והוסיף משה לספר "את כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצאם ה'", וכך רמז משה ליתרו על התלאות שהיו למשה בעצמו כשהגיע למדון, ויתרו עצמו שם אותו בבור ונצל על ידי צפורה אשתו שדאגה לו לאכל בבור, ולאחר מכן צפורה הצילה אותו מהנחש בדרך למלון, ולכן נאמר: "ויחד יתרו", שנעשה בשרו חדודין חדודין, כי שמחתו היתה מערכת בצער על כך שהוא בעצמו רדף את משה ואת ישראל.

מתיקות חכמת הפרצוף

איה נכנס אותו ציר והמלך הערבי, ועוד כמה קשיות שיש על מעשה זה, גיש מי שכתב שאולי בעל התפארת ישראל כתבו בדרך משל ומליצה, ללמוד על גדלתו של משה רבנו.

ויתכן לומר בדרך אפסור שפגנת התפארת ישראל היא על יתרו בעצמו שהיה כהן מדון, שבתחלה הוא חשד במשה רבנו לפי מראהו שאינו צדיק, כמו שמצינו כיוצא בזה בדרך מלפנו, שפאשר שמואל הנביא ראה אותו שהוא אדמוני, חשש שיש בו מדת שפיות דמים כעשו (בר"ס סג ע"י"ש), ולכן יתרו שם את משה בבור למשך עשר שנים, עד שמשה רבנו הוציא את המטה מהאדמה ובזה הבין שיש במשה כחות ורתיים מיוחדים ולכן הוציאו מהבור.

גלוי צדקת החתן

ויתרו ראה את משה בתחלת דרכו, שאז הוא טעה וחשב שפכבכול משה משתמש במדותיו הקשות ולא הפיר במעלתו שהוא בוחר רק בדרך הישר, וכעת ראה שקרן עזר פניו של משה, ושהוא מתנהג בענוה בעין טובה ובאריכות אפים עם העם, והתפעל מקו מאד, נמצא שגדלתו של משה היא דוקא מפני שהיו מטבעות בו מדות קשות והוא לא השתמש בהן, אלא משך את עצמו תמיד לעבודת ה' ולעשות רק את רצונו יתברך.

וכשפגש יתרו את משה, הוא אמר: "עתה ידעתי", ולכאורה איזו ידיעה התחדשה לו כעת, הרי הוא כבר ראה את הנסים

שמושה רבנו מתעלה ובוחר בעצמו להפיר טובה לחותנו, והיה זה לקח ולמוד גדול לכל העם להפיר טובה למי שהיטיב לנו.

וידוע מהמדרש שיתרו היה מיועץ פרעה במצרים, ולפי זה יבאר שמשה רבנו ספר ליתרו "את כל אשר עשה ה' לפרעה ולמצרים על אודת ישראל", משה רבנו הפיר ליתרו שהוא היה באותה עצה שיעצו לפרעה להשליך את עם ישראל ליאור ובכל זאת הקב"ה הצילם.

יתרו אמר למשה: "ואתה תחזה מפל העם" וכתב בזוה"ק (ח"ב ע"ג) שזה סוד חכמת הפרצוף, ונראה לבאר זאת על פי מה שהביא התפארת ישראל (סוף קדושים), שמלך ערבי אחד שלח ציר שיעיר את דמותו של משה רבנו, וישבו החכמים של אותו מלך ואמרו שראים בדימות הזו שיש לו מדות רעות ותאוות קשות של רוצח וכי, והמלך פעס עליהם כיצד הם מעזים להתל בו, והם טענו שהציר כנראה לא ציר את הדמות של משה כראוי, והציר הצטדק ואמר שהוא דיק בציר דיוקנו של משה.

החליט המלך ללכת בעצמו למשה במדבר, והגיע לשם וראה שאכן דמותו של משה נכונה כפי שציר אותו ציר, ואמר למשה כיצד יתכן מה שאמרו חכמי מלכותו על דמותו, ומשה רבנו השיב לו שכל מה שאמרו לו חכמי הכל אמת, כי אם לא כן, הרי מעלתו כמעלת עץ ואבן שאין בהם שום חסרון מהמדות הרעות והתאוות, ואדרבה, דוקא משום שמטבעות בו כאלו מדות ותכונות והוא התגבר עליהן, לכן נבחר הוא מכל הברואים להנהיג את עדת ישראל.

המלך הכמר

וכבר כתבו בספרים הקדושים (המהרי"ל דיקסון ובעל פליל תפארת עויד) לתמה על מעשה זה, דהלא מבאר שפשייתו בא אל משה, הוא לא יכול להפגס למחנה ישראל במדבר, ושלח חץ עם אגרת כדי שמושה רבנו יצא לקראתו וכנ"ל, ואם כן,

עצה מתוקה

בכפרשתנו קוראים על דיני תורה הנזכרים במזמורת ומזמורת רעות, והנה, כשמשנה רכנו רעה את הצאן במדבר, הוא ראה על הר סיני את הסנה שהוא שיש קוצני ומרמו למרות הרעות המזיקות כקוצים, שבסבתו ירדו ישראל למצרים (עי' שבת 107). אבל כאשר עם ישראל באו לקבל את התורה, לא היה על ההר את הסנה הקוצני הזה, אלא פרחים ושזנים נאים.

וזאת מכינו שבחיות עם ישראל כבוד הכרזת כמצרים. הם התפללו על כך שזכו להטהר ולהתנקות מכל קוצי המדות הרעות, וכך הם נטהרו מהן, ועל כן גם בהר סיני כבר לא היו קוצים. אלא ההר היה מלא בפרחים נאים שהפיצו ריח טוב. המרמו על המדות הטובות הגורמות לאדם להפיק ריח טוב של מעשים טובים, שהם התנאי לקבלת התורה, ובכפרשתנו התורה מלמדת אותנו כמה גרועות המדות הרעות שמביאות למריבות מרות, כדי שנוכר תמיד להתרחק מהן.

מתיקות שחי

רבנו של עולם, רחם עלינו ורפא את נפשותינו מהמדות הרעות הדומות לקוצים הדוקרים ומזיקים את בני האדם, תן לנו לשון רכה וטובה לשבח את הבריות ולנחם את לבם של השבירים, ועל כל פנים נהרע ביותר לחסם את פינו שלא להוציא ממנו שום מלה המחלישה את דעת הבריות, ועל ידי זה גם אתה תחסם ותחסם את פיות כל הממטרנים עלינו, וכל אויבך וכל שונאיך שהם אויבי ושונאי עמך, מהרה יכרתו, ונוכח לראות בקרוב בנבואת עובדיה חוזה: "ועלי מושעים בהר ציון לשפט את הר עשו והיתה לה' המלוכה", אמן סלה.

"ופריו מתוק לחבי"

איך היו למדים מהקרבתנות שלא להלבין את פני החבר?

הפתרון לחידה מונח בתוכן גיליון זה. ניתן לשלוח את התשובה לכתובת האי-מייל: 7885595@GMAIL.COM או בהודעה קולית בקו 'קול מתיקות': 073-313-4395. בצירוף שם, כתובת וטלפון | הזוכים מפרשת בשלח: יעקב ישראל יפה, בני ברק. עקיבא פרקוביץ, ירושלים

לבזות ולהלבין את פני החבר, ששנחשב כשפיכות דמים (ב"מ נח).

להיטיב לחבר בתמצית הדם

כמו כן לומדים מדם הבהמה, שפכמו שפדם הקרבתנות היו מזבלים את השדות, כך כל אדם יכול לזכך את דמו עד שייטיב עם אחרים בתכונותיו ובדמו, הינו בנפשו שהיא בדם. וכיום 'שלתנו של אדם מכפר עליו' (מנחות 12). ועל האדם להתבונן על כך בביתו, שדמו יהיה זך להיטיב עם אחרים ולהזהר שלא לשפך את דמם, ובכך מסתיימת פרשת יתרו - פרשת מתן תורה, להראות שמתקלית התורה היא להזהר בכבוד הזאת ולהיטיב עמו.

ומיד לאחר מכן מתחילה פרשת משפטים: "ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם" - "ואלה" מוסיף על הראשונים, שחלילה אם אדם לא מתנהג כהגון עם הבריות ובה לכלל גנבה ונזכר בגנבתו, עליו לשפוט את עצמו ולעשות חשבון נפש היאף נכשל והגיע למדרגת עבד.

במעמד הר סיני הקב"ה צוה פעם אחר פעם להגביל את העם שלא יתקרבו להר סיני, ואף היה אסור לנגע בקצה של ההר, והקב"ה קרא למשה פעם אחר פעם להזהיר את העם שלא לעלות על ההר ומדוע? אלא מכאן אנו לומדים שהתנאי לקבל את עשרת הדברות, הוא השפלות, שאדם עומד בעונה ומרגיש רחוק מלנגע אפילו בקצהו של הר ה', שזה מראה שהוא רחוק מלדעת ומלהבין את דבר ה', וכן ידע להזהר שלא לפרש ולסלף חלילה את דברי התורה לפי רצונותיו האישיים.

ולאחר מכן כתוב: "ולא תעלה במעלת על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו", וכתב רש"י ששמאן לומדים ק"ו, שאם מזבח אבנים ההיה התורה שלא לביישו, כל שכן שיש להזהר שלא לבייש בני אדם. והטעם שלומדים זאת מהמזבח, כי על המזבח זורקים את דם הקרבתנות, ושפיכת דם הקרבתנות שעל המזבח מזכירה שלא

לגג כדי לנקות אותו מהלכלוך הרב שהצטבר בו בתקופה זו. תוך כדי הנקיון צעקתי: ילדים! אתם לא תאמינו מה מצאתי כאן! קראתי להם אלי כדי שיראו בעצמם את המציאה!...

בפנת הגג מאחורי ארזים נמצאה כמות של כמה עשרות ביצים... התברר שכל התרנגולות הטילו באותם ימים את הביצים מאחורי הארזים, והיתה זו טעות לכאורה ששחטנו את התרנגולות.

ילדי הצטערו; מדוע שחטנו אותם, אבל מיד הבנתי והסברתי להם שבכל בקר אנו מברכים 'הנותן לשכוי בינה' וברכה זו נתקנה על הבינה שהקב"ה נותן לתרנגול לקרר בקול בכל בקר (פמבאר בשו"ע סי' מו סעיף א' ו'), ובספור שארע לנו אנו יכולים לזכור שזהו הקב"ה שנתן בלב התרנגולות בינה להחביא את הביצים, שבביל שנסחט אותן ולא נצער את השכנים ברעש שהן עושות.

ח. י. ירושלים

המשך מתיקות הניסים הדבר לא הועיל והשכן התלונן שוב ושוב. אני הרגשתי מצוקה והתפללתי לה' שיהיה לי את דרך הישר שאעשה מה שאני צריך לעשות.

בקר אחד קשעלתי לגג להוריד את הביצים, הפתעתי לראות שהיום אין אפילו ביצה אחת בגג. חשבתי לעצמי אולי התרנגולות לא אכלו מספיק טוב ודאגתי להן לאכל יותר טוב, אך גם למחרת לא היתה אפילו ביצה אחת. הוספתי להביא להן לאכל גיר כדי להוסיף להן סידן, ובכל זאת גם ביום השלישי לא היתה אפילו ביצה אחת בגג.

הבנתי שכנראה התרנגולות כבר הפסיקו להטיל ביצים ושוב לא נוכל לקבל מהן ביצים, ואם כן אין לי תועלת להחזיק אותן בזמן שהן מפריעות לשכנים ועושות הרבה לכלוך לכן לקראת שבת לקחתי את עשר התרנגולות לשוחט ובשלנו ואכלנו אותן בסעודת השבת.

במוצאי שבת עליתי עם ילדי הגדולים